KÖŞE YAZILARINDAN BİR SEÇKİ

Batman'ın Vicdan Defteri

Bir Yerel Gazetecinin Şehir, Emek ve Memleket Yazıları

Mehmet Salih SEYHAN

Önsöz

Batman üzerine yazarken dönüp dolaşıp aynı soruyla karşılaşıyorum: Bu şehrin insanı, kendisine verilen sözün arkasından ne kadar daha bekleyecek? Bu soru bazen bir ulaşım projesiyle, bazen bir yatırım talebiyle, bazen de fuar alanında karşılanmayan en temel ihtiyaçla çıkıyor karşımıza. Haberin konusu değişiyor. Vatandaşın zamanına ve sözüne gösterilmesini beklediği saygı aynı kalıyor.

Yerel gazeteciliğin bana verdiği sorumluluk, o bekleyişi kayda geçirmek. Bir projenin duyurulduğu günü yazmak kadar, yıllar sonra hangi aşamaya geldiğini sormak da bu sorumluluğa dâhil. Kamu parasının hesabını istemek, esnafın dükkânında konuşulanı duymak ve bir gencin bu şehirde nasıl bir gelecek kurabileceğine kulak vermek de öyle.

Bu kitapta şehir meselelerini ele alan yazılarla aile, inanç, dayanışma ve insanlık üzerine düşünceler bir araya geliyor. Batman’da yazılan bir köşe yazısı, bazen Hasankeyf’te yaşayan bir ailenin geleceğine, bazen Gazze’de bir sivilin hayatına bakar. Mesafeler değişse de başkasının derdini ciddiye alma sorumluluğu değişmiyor.

Her yazının altında yayımlandığı güne ait bir tarih duruyor. O günü hatırlamak, bugün hangi meselenin çözüldüğünü, hangi sözün beklediğini ve hangi soruyu yeniden sormamız gerektiğini anlamanın bir yolu. Bu defteri okura o sorularla bırakıyorum.

Mehmet Salih Seyhan

www.salihseyhan.com.tr

İçindekiler

Bir Şehrin Beklentileri 4

Makam ve Kamu Emaneti 10

Geçim ve Temsil 15

Toplum, İnanç ve Vicdan 20

Bu seçki hakkında

Bu editoryal taslak, Doğunun Nabzı’nda yayımlanan 35 yazının kısaltılmış uyarlamalarından oluşur. Başlıkların altındaki tarihler kişisel sitedeki arşiv kayıtlarına aittir. Her metnin altında özgün gazete yayınına bağlantı yer alır. Önsöz ve bölüm girişleri kitap için hazırlanmıştır.

Bir Şehrin Beklentileri

Bir şehirde hizmetin karşılığı, insanların gündelik hayatında görülür. Batman’ın tarihi, Hasankeyf’in geleceği, ulaşım ve sağlık talepleri bu bölümde aynı ölçüyle ele alınıyor. Her kararın izini, o karardan etkilenen insanların hayatında sürmek gerekiyor.

Batman artık söz değil, İcraat bekliyor! 5

16 Mayıs: Bir Şehrin Kaderini Değiştiren Gün 5

Hasankeyf'in En Büyük İhtiyacı Taş Değil, Hayat... 6

Batman'da fuar var, Tuvalet yok, Mescit yok! Bu nasıl organizasyon? 6

BatRay Güzel Ama Batman’ın Gözü Hızlı Trende 7

Komşu İllere Tıp Fakültesi Var, Batman’a Yok! Bu Adaletsizlik Neden? 7

Dijital Çağda Batman Hâlâ Şebeke Sorunuyla Boğuşuyor 8

Kasksız Hız, Kuralsız Trafik: Batman’da Sessiz Tehlike Büyüyor 8

Batman Büyükşehir Olur mu, Olmalı mı? 9

Batman artık söz değil, İcraat bekliyor!

16.10.2026

Bir şehre yapılan hizmeti takdir etmek, o hizmetin vatandaşa ne zaman ulaşacağını sormayı da gerektirir. Batman’da yeni hastanenin hangi aşamaya geldiği, uzman hekim ve randevu sıkıntısının nasıl giderileceği, bir ailenin tedavi için başka bir şehre gitmek zorunda kalıp kalmayacağı somut sorulardır.

Büyüyen bir şehirde ulaşım, istihdam ve altyapı da aynı açıklığı bekler. Bir yatırımın duyurulduğu gün kadar, tamamlanacağı gün ve ondan kimlerin yararlanacağı önemlidir. Batman’ın önündeki işleri bir takvimle izleyebilmesi, verilen sözün kamuya karşı sorumluluğa dönüşmesidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

16 Mayıs: Bir Şehrin Kaderini Değiştiren Gün

14.05.2025

16 Mayıs 1990, Batman’ın il oluşunun tarihidir. Bu tarih, petrolün şekillendirdiği bir yerleşimin idari statüsündeki değişimle birlikte, Batmanlıların kendi şehirlerine dair söz söyleme isteğini de hatırlatır. Bir il olmanın anlamı, yıllar sonra hangi hizmetlere kavuşulduğunda ve hangi ihtiyaçların sürdüğünde görülür.

Yıldönümlerinde şehrin geçmişi kadar geleceği de konuşulmalı. Batman’ın hikâyesinde altyapı, sanayi ve eğitim kadar, büyümeyi karşılayan mahallelerin ve yeni kuşakların beklentileri var.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Hasankeyf'in En Büyük İhtiyacı Taş Değil, Hayat...

31.07.2026

Şehir dışından gelen misafirleri akşam Hasankeyf’e götürmek, tarihî bir ilçeyi gündelik hayatıyla tanıştırma fırsatıydı. Dicle kıyısında oturmak, yöresel bir lezzet tatmak ve ilçede vakit geçirmek gibi basit beklentiler, ziyaretin nasıl hatırlanacağını belirliyor.

Hasankeyf’in turizm geleceği, ilçede yaşayanların kurduğu hayatla birlikte düşünülmeli. Akşam da açık olan işletmeler, dinlenme alanları ve yöreye ait sofralar, ziyaretçilerin orada kalmasına sebep verir. İlçeye gelen insanın harcadığı zaman ve para, yerel esnafın geçimine de dönebilir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Batman’da fuar var, Tuvalet yok, Mescit yok! Bu nasıl organizasyon?

06.11.2026

Bir fuarın başarısı, stantların doluluğu kadar ziyaretçinin ve satıcının fuar alanında geçirdiği saatlerin nasıl düşünüldüğüyle ölçülür. Batman’da tuvalet ve mescit ihtiyacına ilişkin şikâyetler, bir ticaret etkinliğinin planında gözden kaçan temel ayrıntıları görünür kıldı.

Stant açan esnaf saatler boyunca yerinden ayrılamayabilir. Çocuğuyla ya da yaşlı bir yakınıyla gelen ziyaretçi, basit bir ihtiyacını karşılamak için alanı terk etmek zorunda kalabilir. Seyyar tuvalet, temizlik ve uygun ibadet alanı, açılıştan önce karşılığı belirlenebilecek ihtiyaçlardır.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

BatRay Güzel Ama Batman’ın Gözü Hızlı Trende

12.09.2025

BatRay tartışması, Batman’da günün önemli bir bölümünü yolda geçirenlerin ihtiyacından doğuyor. Şehir içi raylı ulaşımın değeri, insanların işe, okula ve eve ne kadar kolay erişebildiğinde anlaşılacak.

Hızlı tren beklentisi ise Batman’ın çevre iller ve ülkenin geri kalanıyla ilişkisine dair. Bir proje şehir içindeki yolculuğu, diğeri şehirler arası erişimi ilgilendiriyor. Batman açısından birlikte konuşulmaları, iki yatırımın da hangi ihtiyaca cevap vereceğini açık biçimde anlatmayı gerektiriyor.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Komşu İllere Tıp Fakültesi Var, Batman’a Yok! Bu Adaletsizlik Neden?

29.08.2025

Batman’da bir tıp fakültesi talebi, hastane kapısında randevu bekleyen insanların deneyimiyle birlikte okunmalı. Yakın illerdeki yatırımların gündeme getirilmesi, Batman için hangi ölçütlerin uygulandığına dair bir açıklama beklentisini yansıtıyor.

Bir fakülte talebinin karşılığı eğitim, uzmanlık ve sağlık hizmeti başlıklarında ayrı ayrı değerlendirilebilir. Vatandaşın beklediği, kentin ihtiyacıyla yatırım kararının nasıl ilişkilendirildiğini anlayabileceği bir cevap.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Dijital Çağda Batman Hâlâ Şebeke Sorunuyla Boğuşuyor

10.10.2025

Bir randevu almak, iş başvurusu yapmak veya bir müşteriye ulaşmak için artık düzenli bağlantı gerekiyor. Batman’ın bazı mahallelerinde telefona ve internete güvenilememesi, gündelik işleri aksatan bir altyapı meselesi olarak yazıya yansıdı.

Bir şikâyet kaydının karşılığı, mahallenin hangi noktasında neyin aksadığının görülmesi ve sakinlerin çözüm takvimini öğrenebilmesiyle anlaşılır. Dijital hizmetlerin yaygınlaşması, bağlantısı zayıf hanelerin ne yaşadığını daha görünür kılıyor.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Kasksız Hız, Kuralsız Trafik: Batman’da Sessiz Tehlike Büyüyor

13.02.2026

Motosiklet, Batman’da ulaşım ve çalışma imkânı sağlıyor. Aynı yol üzerinde kurye, çocuk, yaya ve araç sürücüsü güvenliği paylaşmak zorunda. Kaldırımda hız yapan ya da kırmızı ışığı ihlal eden bir motosiklet bu ortak alanı tehlikeye sokuyor.

Denetim, eğitim ve koruyucu ekipman kullanımı birlikte ele alındığında meseleye daha bütünlüklü bakılabilir. Okul çevresi ve yaya geçidi gibi yerlerde alınan önlemlerin karşılığı, o güzergâhı her gün kullananların güvenliğinde görülür.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Batman Büyükşehir Olur mu, Olmalı mı?

02.05.2025

Batman Büyükşehir Belediyesi yazılı tabela, yayımlandığı günlerde şehrin idari geleceğine ilişkin tartışmayı görünür kıldı. Bir büyükşehir beklentisinin anlamı, yeni statünün hangi kamu hizmetlerini değiştireceğini konuşmakla belirginleşir.

Merkezdeki mahallelerle ilçelerin ihtiyaçları her zaman aynı değildir. Ulaşım, altyapı ve kaynak paylaşımı konusunda sorulacak sorular, Batman’ın büyükşehir tartışmasını bir unvan arayışının ötesine taşır.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Makam ve Kamu Emaneti

Belediye bütçesi, kamu görevi ve kurumların vatandaşa hitabı gündelik yönetim meseleleri. Bunların her biri, yetkiyi kullananlarla sonuçlarına katlananlar arasındaki güveni etkiliyor. Yerel basının bu ilişkideki görevi, verilen kararları ve gerekçelerini kamuoyunun önünde tutmak.

Belediye Kasası Babanızın Cüzdanı Değil! 11

Kirli Siyaset, Kirli Bürokrasi ve Gücün Gölgesinden Kaybolan Vicdan! 11

Siyaset Zenginleşme Aracı Değildir! 12

Belediyeler Hizmet İçindir, Yolsuzluk İddialarıyla Anılmak İçin Değil! 12

Tasarruf Tedbirleri ve Cevap Bekleyen Sorular? 13

Türkiye’deki Kurumlar Şeffaf mı? Devlet Neden Göz Yumuyor? 13

Devletin Dili Hakaret Olamaz! 14

Doğunun Nabzı 11 Yaşında İnançla Başladık, Güvenle Büyüdük 14

Belediye Kasası Babanızın Cüzdanı Değil!

02.10.2026

Belediye bütçesindeki bir harcama, vatandaşın ödediği verginin nereye gittiğini gösterir. İşçinin, esnafın ve emeklinin katkısıyla oluşan bu kaynağın kullanımında açık ihale, kayıt ve denetim istemek kamunun hakkıdır.

Bir belediyeye ilişkin soruşturmayı konuşurken iddia ile kesinleşmiş hüküm ayrı tutulmalıdır. Hesap sormanın gücü, ithamın yüksekliğinden değil, karar ve harcama belgelerinin açıklığından gelir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Kirli Siyaset, Kirli Bürokrasi ve Gücün Gölgesinden Kaybolan Vicdan!

09.10.2026

Makam, bir vatandaşın talebini dinlemekten kamuya ait bir kaynağı kullanmaya kadar pek çok karar imkânı verir. Bu imkânın nasıl kullanıldığı, makamın ömründen daha uzun süren bir güven ya da kırgınlık bırakabilir.

Siyasette, bürokraside ve ticarette gücü elinde tutanlar için ortak ölçü, karşısındaki insanın hakkını gözetmektir. Adalet, iş yerinde emeğe nasıl değer verildiğinde ve kamu kapısına gelen vatandaşa nasıl davranıldığında da görünür.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Siyaset Zenginleşme Aracı Değildir!

04.09.2026

Siyasete giren insan kamu adına karar verir. Bu nedenle görev süresinde ortaya çıkan çıkar ilişkileri ve açıklama bekleyen servet artışları, kamu güvenini ilgilendiren sorulara dönüşebilir.

Vatandaşın soru sorması kişisel suçlama yerine geçmez. Şeffaflık, karar vericinin kendisini ve çevresini ilgilendiren işlemleri açıklayabilmesini, yetkinin kimin yararına kullanıldığının denetlenebilmesini gerektirir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Belediyeler Hizmet İçindir, Yolsuzluk İddialarıyla Anılmak İçin Değil!

24.07.2026

Bir belediyeden beklenen yolun, suyun, parkın ve sosyal desteğin düzenli işlemesidir. Kurumun adı ihale ve kamu arazisiyle ilgili iddialarla gündeme geldiğinde vatandaş hem kaynakların nereye gittiğini hem de hizmetin niçin aksadığını anlamak ister.

İddialara cevap vermenin yolu belgelerin, bütçe tercihlerinin ve denetim sonuçlarının erişilebilir olmasıdır. Belediyeye duyulan güven, bu açıklamanın seçim günleri dışında da yapılabilmesiyle güçlenir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Tasarruf Tedbirleri ve Cevap Bekleyen Sorular?

26.06.2026

Tasarruf çağrısının inandırıcılığı, hangi harcamadan neden vazgeçildiğinin açıklanmasına bağlıdır. Batman’da yerel gazetelerin abonelikleri ve tanıtım harcamaları tartışılırken, yazar tasarrufun kurumlar ve harcama kalemleri arasında nasıl uygulandığını soruyor.

Kamu kaynaklarını dikkatli kullanma hedefi, öncelikleri görünür kılmalıdır. Bir kalem kısılırken hangi hizmetin ya da toplumsal yararın etkilendiği de hesaba katılmalıdır.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Türkiye’deki Kurumlar Şeffaf mı? Devlet Neden Göz Yumuyor?

21.03.2025

Kamu kurumuna duyulan güven, bir usulsüzlük iddiasına nasıl karşılık verildiğiyle sınanır. Denetim sonuçlarına ve kararların gerekçelerine erişilebildiğinde vatandaş, gördüğü aksaklığın nasıl ele alındığını izleyebilir.

Şeffaflık, sorun çıktıktan sonra yapılan bir açıklamayla sınırlı kalmamalı. Harcama, işe alım, ihale ve hizmet kararlarının hangi usulle yürütüldüğünün anlaşılması, kuruma duyulan güvenin gündelik temelidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Devletin Dili Hakaret Olamaz!

20.08.2025

Batman’daki hobi bahçelerinin yıkımı, imar kurallarının uygulanması kadar kamu görevlisinin vatandaşa hitabı üzerine de tartışma açtı. Bir idari işlemin gerekçesini açıklamak ve vatandaşın itirazını muhatap almak, kamu otoritesinin sorumluluğudur.

Vatandaş hakkında işlem yapılması, kişiliğine yönelik küçültücü bir dil için gerekçe oluşturmaz. Kurumun adalet duygusuna katkısı, kararın hukuka dayanmasıyla birlikte uygulanışındaki saygıda görülür.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Doğunun Nabzı 11 Yaşında İnançla Başladık, Güvenle Büyüdük

21.01.2026

Bir yerel gazetenin kuruluş yıldönümü, yayımlanan haberlerden geriye nasıl bir güven ilişkisi kaldığını düşünme fırsatıdır. Doğunun Nabzı’nın on birinci yılı üzerine yazı, gazeteciliği Batmanlıların doğru bilgiye ulaşma hakkıyla ilişkilendiriyor.

Yerelde gazeteci, haberini yazdığı insanlarla aynı kentte yaşamaya devam eder. Bu yakınlık, soruları ertelemek için gerekçe oluşturduğunda okurun güveni aşınır. Bir gazetenin birikimi, zor soruları sormayı sürdürebildiği yıllarda oluşur.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Geçim ve Temsil

Ekonominin etkisi dükkânın kasasında, emeklinin alışverişinde ve kiracının bütçesinde görünür. Yerel meslek kuruluşlarının başarısını da bu gündelik sorunlar karşısında ne yapabildikleri belirler.

Esnafın Sırtındaki Dağ: Bu Yükle Nasıl Ayakta Kalınsın? 16

Batso Seçimi: Sandıktan Önce Vaat, Sandıktan Sonra İcraat! 16

Türkiye Ekonomisi: Umut mu, Uyarı mı? 17

Emekliler Ülkesi mi oluyoruz? 17

Artık Yeter! Halkın Sırtındaki Vergi Yükü Taşınamaz Hale Geldi 18

Bir Ev, Bir Umut, Bir Çıkmaz: Kiracılar ve Ev Sahiplerinin İmtihanı 18

Organize Sanayi Bölgelerinde Acil Müdahale Hizmetlerinin Eksikliği 19

Türkiye’nin Gerçek Gündemi: Hayatta Kalma Mücadelesi 19

Esnafın Sırtındaki Dağ: Bu Yükle Nasıl Ayakta Kalınsın?

28.08.2026

Kira, enerji, vergi ve prim ödemeleri, küçük bir dükkânın kasasında her ay yeniden karşılaşılan giderler. İşlerin yavaşladığı günlerde esnaf, kazancını büyütmekten önce hangi ödemeyi zamanında yapabileceğini düşünür.

Mahalle esnafının ayakta kalması, orada çalışanların ve aynı sokakta yaşayanların hayatıyla da ilgilidir. Esnafa yönelik politikaların karşılığı, günlük satışla düzenli gider arasındaki açığı ne kadar azalttığında görülür.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Batso Seçimi: Sandıktan Önce Vaat, Sandıktan Sonra İcraat!

25.09.2026

Batman Ticaret ve Sanayi Odası seçimlerinde adaylar yatırım, istihdam, finansman ve yeni pazarlar üzerine konuştu. Bir oda seçiminin meslek grupları için değeri, o başlıkların seçim sonrasında hangi işlere dönüştüğünde anlaşılır.

Verilen sözün izlenebilmesi için hedefin, sorumlunun ve beklenen sürenin üyelerce bilinmesi gerekir. Yazı, sandık heyecanı geçtikten sonra da iş dünyasının temsilcilerine aynı soruları sormayı öneriyor.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Türkiye Ekonomisi: Umut mu, Uyarı mı?

21.08.2026

Ekonomik göstergelerin vatandaştaki karşılığı, ücretin markette, kirada ve ulaşımda neye yettiğiyle anlaşılır. Büyüme açıklamaları ile gündelik hayat arasında bir ayrışma hissedildiğinde, okur düzelmenin kendi bütçesine ne zaman ulaşacağını sorar.

Yazı, 2026'nın ekonomik tartışmalarını fiyat artışları ve geçim kaygısı üzerinden okuyor. Bu tartışmadaki iyimserliğin ölçüsü, bir hanenin gelecek ay için yapabildiği planlarda aranıyor.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Emekliler Ülkesi mi oluyoruz?

12.06.2026

Emekliliğin yaygınlığı, bir ülkenin çalışan kuşaklarıyla emeklileri arasında kurduğu ekonomik ilişkinin boyutunu gösteriyor. Mesele bir nüfus hesabının yanında, uzun yıllar çalışmış insanların geçim düzeyini de ilgilendiriyor.

Emeklilik tartışmasında istihdam, üretim ve sosyal güvenlik gelirleri aynı masada düşünülmeli. Sistemin sürdürülebilirliği sorulurken emeklinin maaşıyla temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi de ölçü olarak kalmalı.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Artık Yeter! Halkın Sırtındaki Vergi Yükü Taşınamaz Hale Geldi

23.10.2025

Vergi adaleti, aynı kuralın kâğıt üzerindeki biçiminin yanı sıra yükün kimde toplandığıyla ilgilidir. Gelirinin büyük kısmını temel ihtiyaçlara ayıran bir haneye yeni maliyetin etkisi, yüksek gelirli bir işletmenin yaşadığı etkiyle aynı değildir.

Yazının itirazı, dar gelirlinin ve küçük esnafın omzundaki yükün görünür kılınmasına dayanıyor. Vergi düzenlemelerinin etkisi anlatılırken muafiyetlerden kimlerin yararlandığı ve hangi kesimin ne kadar ödeme yaptığı da açıklanmalı.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Bir Ev, Bir Umut, Bir Çıkmaz: Kiracılar ve Ev Sahiplerinin İmtihanı

15.08.2025

Bir evde kalabilmek, kiracı için mahalleye, okula ve işe erişimini korumak demek. Ev sahibi için kira, planını yaptığı bir gelir olabilir. Gelirlerle kira beklentileri arasındaki fark açıldığında iki tarafın ilişkisi sürekli bir belirsizliğe dönüşüyor.

Barınma sorununu yalnızca iki kişinin anlaşmazlığı olarak görmek, konut arzını, alım gücünü ve sözleşmeye duyulan güveni gözden kaçırır. Bu güvensizlik yayıldığında insanlar hayatlarının başka kararlarını da ertelemeye başlar.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Organize Sanayi Bölgelerinde Acil Müdahale Hizmetlerinin Eksikliği

14.03.2025

Organize sanayi bölgesinin başarısı üretim alanı kurulunca tamamlanmış sayılmaz. Bir iş kazası ya da yangın anında müdahale ekiplerinin bölgeye ne kadar hızlı ulaşabildiği, altyapı planının doğrudan parçasıdır.

Sağlık, itfaiye ve kurtarma imkânlarının birbirini tamamlaması, işletmenin ölçeği kadar işçinin güvenliğiyle ilgilidir. Yeni sanayi yatırımlarında bu hizmetlerin nerede kurulacağı ve kimin sorumlu olacağı baştan düşünülmelidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Türkiye’nin Gerçek Gündemi: Hayatta Kalma Mücadelesi

01.05.2026

Başlıklar hızla değişirken, bir ailenin kira, gıda ve faturaya ayırdığı pay gündelik hayatı belirlemeye devam ediyor. Hayat pahalılığı, bugün hangi ürünün alınacağının yanında, eğitim, ev kurma ve gelecek için birikim yapma kararlarını da etkiliyor.

Bir ülkedeki ekonomik tartışmanın topluma temas ettiği yer burasıdır. İyileşmenin ölçüsü, insanların hayatlarından hangi harcamayı daha çıkaracaklarını düşünmekten kurtulup geleceğe dair yeniden plan yapabilmesidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Toplum, İnanç ve Vicdan

Bu bölümde bakış, insanın evinde ve yakın çevresinde üstlendiği sorumluluklardan savaş karşısındaki tutumuna kadar uzanıyor. Aile, inanç ve dayanışma üzerine düşünceler, gündelik hayatta verdiğimiz kararlar üzerinden ilerliyor.

Toplumu Değiştiren Şey Bilgi Değil, Düşünme Cesaretidir 21

Evlilik Azalıyor, Boşanma Artıyor: Aile Kurumu Alarm Veriyor 21

Evleri Sessiz Sessiz Yıkan Tehlike: Sanal Kumar 22

Sessiz Çığlık: Okullarda Akran Zorbalığına Dur Deyin! 22

Eski Bayramların Gölgesinde Sıla-i Rahim 23

Mezara Ne Götüreceksen Onu Biriktir! 23

Hac Dönüşü: Bir Ünvan Değil, Büyük Bir Sorumluluk 24

Nerede O Sözünün Eri İnsanlar? 24

Dünya Susuyor, Acılar Konuşuyor 25

Gazze Yanıyor, İslam Dünyası Seyrediyor! Kırmızı Çizgilerimiz Nerede? 25

Toplumu Değiştiren Şey Bilgi Değil, Düşünme Cesaretidir

23.10.2026

Bir bilgiyi öğrenmek, onun hangi kanıta dayandığını sormaya kapı açar. Çok sayıda metne ve habere erişebilmek, bunları karşılaştırma alışkanlığı geliştiğinde düşünceyi zenginleştirir.

Bir toplumun eğitimden beklediği, başkasının cevabını tekrar edebilen insan kadar kendi sorusunu kurabilen insan yetiştirmektir. Düşünme cesareti, önyargılarını sorgulama ve vardığı sonucun sorumluluğunu alma isteğiyle başlar.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Evlilik Azalıyor, Boşanma Artıyor: Aile Kurumu Alarm Veriyor

07.08.2026

Evlilik ve boşanma verileri, gençlerin aile kurma beklentileri ve kurulan ailelerin yaşadığı güçlükler hakkında sorular doğuruyor. Yazı, bu değişimi geçim baskısı, beklentiler ve ilişkilerin gündelik dili üzerinden tartışıyor.

Bir ilişkinin güçlüklerini anlamak için sayının arkasındaki hayatı görmek gerekir. Gelir, barınma, çalışma saatleri ve aile içi iletişim, evliliğin farklı aşamalarında birbirini etkiler. Toplumsal bir tabloyu tek bir sebebe indirgemek bu bağları görünmez kılar.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Evleri Sessiz Sessiz Yıkan Tehlike: Sanal Kumar

09.01.2026

Sanal kumar, sosyal medya reklamları ve kolay kazanç hikâyeleriyle gündelik hayatın içine girebiliyor. Başlangıçta oyun gibi görünen bir alışkanlık, para kaybıyla birlikte aile içinde gizliliği ve güven sorununu büyütebiliyor.

Gençlerin karşılaştığı reklam dilini ve ailelerin konuşmakta zorlandığı işaretleri birlikte ele almak gerekiyor. Yazının odağı, zarar ortaya çıktıktan sonra duyulan öfke kadar, o zararı mümkün kılan erişim ve tanıtım düzenidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Sessiz Çığlık: Okullarda Akran Zorbalığına Dur Deyin!

23.05.2025

Akran zorbalığı bazen koridordaki bir itişmeyle, bazen bir gruba alınmamakla, bazen de okul dışına taşan bir mesajla yaşanır. Çocuk bu deneyimi anlatmaya çekindiğinde sessizlik, çevresindekilerin olup biteni görmesini zorlaştırır.

Okulun, ailenin ve öğrencilerin sorumluluğu, çocuğun yaşadığını güvenle paylaşabileceği bir ortam kurmakla başlar. Bir olayın kayda alınması ve izlenmesi, zorbalığın normalleşmesini önlemek için önemlidir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Eski Bayramların Gölgesinde Sıla-i Rahim

13.03.2026

Bayram sabahlarının hazırlığı ve büyüklerin kapısını çalmaya ayrılan zaman, kuşaklar arasında bir hatıra taşır. Bayram ziyaretinin değeri, ayrı düşülen insanı hatırlamak ve uzun süredir ertelenen bir görüşmeye yer açmakla hissedilir.

Sıla-i rahim, takvimdeki birkaç günün ötesine uzanan bir bağdır. Bayram, gündelik telaş içinde ilgimizi bekleyen insanları yeniden görmeye ve kırgınlığın arasına bir selam bırakmaya vesile olabilir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Mezara Ne Götüreceksen Onu Biriktir!

27.02.2026

İnsan ömrünün büyük bölümünde ev, iş ve geçim için uğraşır. Ölümü hatırlamak, bu çabanın içine kime iyilik edildiği ve hangi hakkın gözetildiği sorusunu da katar.

Yazının muhasebesi, insanın elinde tuttuğu mallardan çevresinde bıraktığı etkiye yöneliyor. Paylaşmak, verilen sözü yerine getirmek ve bir ihtiyaca zamanında karşılık vermek, bir ömrün sonunda hatırlanan davranışlar arasında yer alır.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Hac Dönüşü: Bir Ünvan Değil, Büyük Bir Sorumluluk

03.07.2026

Hac yolculuğunun gündelik hayattaki etkisi, dönüşten sonra insanın başkalarıyla kurduğu ilişkide görülür. Bir ibadet sırasında duyulan sorumluluk, işte, evde ve alışverişte verilen kararlarla devam eder.

Yazı, hacdan dönen kişinin çevresindeki insanların hakkına, kendi öfkesine ve elindeki imkânlara nasıl yaklaştığına bakıyor. Yolculuğun bıraktığı iz, bir hitap biçiminden çok sonraki davranışlarda okunur.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Nerede O Sözünün Eri İnsanlar?

05.06.2026

Söz vermek, bir başkasının kararını ve zamanını kendimize bağlamak demektir. Tutulmayan bir sözün zararı, karşıdaki insanın ona dayanarak yaptığı hazırlıkla birlikte büyür.

İş hayatında ve aile ilişkilerinde güven, insanların aynı cevabı almak için tekrar tekrar kapı çalmadığı bir düzenle kurulur. Verilen söz yerine getirilemeyecekse, bunu vaktinde söylemek de o sorumluluğun parçasıdır.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Dünya Susuyor, Acılar Konuşuyor

24.04.2026

Savaşın gündelik karşılığı, sabahı sağ çıkıp çıkmayacağını bilmeyen bir aile ve yıkılan evinden sonra sığınacak yer arayan bir çocuktur. Dışarıdan izlenen bir gelişme, o coğrafyada yaşayanlar için hayatın bütününü değiştirir.

Yazı, güç ve çıkar hesapları arasında sivillerin acısına ne kadar yer açıldığını sorguluyor. Dayanışmanın anlamı, bu acıyı duyurmaya ve mağdurlara ulaşan yardımı önemsemeye devam edildiğinde ortaya çıkar.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Gazze Yanıyor, İslam Dünyası Seyrediyor! Kırmızı Çizgilerimiz Nerede?

20.11.2026

Gazze üzerine yazının merkezinde, savaşın ve kış koşullarının ortasında hayatını sürdüren siviller var. Çocukların barınma ve gıda ihtiyacı, diplomatik açıklamaların gündelik hayatta nasıl bir karşılık bulduğunu sormayı gerektiriyor.

Yazar, Müslüman ülkelerin insani yardım ve diplomasi imkânlarını sivillerin korunması için nasıl kullandığını tartışıyor. Kitap bu soruyla kapanıyor. Bir başkasının acısı karşısında alınan kararlar, vicdana verdiğimiz anlamın kamusal karşılığını gösterir.

Özgün yazı · Doğunun Nabzı ↗

Batman’ın Vicdan Defteri

Batman hangi yatırımı bekliyor? Bir esnaf ay sonunda dükkânını açık tutabilmek için nasıl bir hesap yapıyor? Kamu görevi üstlenenler, kendilerine emanet edilen yetkiyi nasıl kullanıyor?

Mehmet Salih Seyhan, Doğunun Nabzı’nda yayımlanan köşe yazılarından hareketle Batman’ın gündelik meselelerini bir yerel gazetecinin bakışıyla ele alıyor. Hasankeyf’in geleceğinden şehir içi ulaşıma, BATSO seçimlerinden esnafın geçim mücadelesine uzanan bu seçki, şehrin gündemini aile, inanç ve vicdan üzerine yazılarla buluşturuyor.

Yazıların yayın tarihleri, okura o günün tartışmalarını hatırlatıyor. Aradan zaman geçtikçe defterin sayfaları bir başka soruyu gündeme getiriyor: O günden bugüne ne değişti?

